

Barndom 2

Da jeg var begyndt i skole et år for tidligt, havde jeg gået mine syv, da jeg var 13 år, og det var for tidligt at gå ud af skolen. Men heldigvis var der kommet en ny skolelov, der åbnede mulighed for otte års skolegang, og da min lærer ikke kunne få gennemført, at jeg kom på realskolen, kæmpede han for, at jeg også fik lov til at gå det ottende år også.

Det blev min lykke, for jeg elskede at gå i skole, og resultatet blev, at jeg faktisk fik særundervisning det sidste år. Jeg fik lært en masse. Det år gik meget hurtigere end alle de andre, fordi jeg fik en masse udfordringer, som jeg naturligvis tog op, fordi jeg ville lære så meget som muligt.

Men en dag var det slut, og det blev en sorgens dag for mig. Da jeg kom hjem fra min sidste skoledag, gik jeg ind på mit værelse, som jeg delte med vores karl, klædte mig af, lagde mig i sengen og græd, fordi jeg ikke skulle i skole mere.

Men det kunne ikke nytte noget, fordi der ikke var noget at gøre, så det blev snart dagligdag, og jeg kunne se hen til en ny udfordring.

Jeg var blevet konfirmeret i efteråret 1938 efter at have gået til præst hele sommeren, og jeg mindes, hvordan jeg som en meget genert dreng startede hos pastor Harald Thorsager. Jeg kom jo fra landet og var meget undselig, mens bybørnene efter min mening var temmelig frie, højrøstede og dominerende.

Det var de også, da vi blev undervist, og selv om præsten var en tålmodig mand, blev det for meget, da fire fnisende tøse tabte deres småpenge, så de rullede hen over hele gulvet.

Så blev de flyttet ned bag i rækken, hvor de skulle sidde hver for sig, og det skabte lidt ro i undervisningen.

Så kom den store dag, hvor jeg sammen med min bedstefar skulle op til manufakturhandleren og prøve konfirmationstøj, og det skulle være mørkt tøj. Jeg fik et sort sæt cheviotstøj, og der skulle hvid skjorte og sort sløjfe til.

Selve konfirmationsdagen kørte vi i landauer til Aakirkeby, og hestene blev staldet op hos vores købmand. Kirken var fyldt til sidste plads, for vi var 28 konfirmander. Pigerne sad på den ene side af midtergangen, og drengene sad på den anden side. Jeg sad nederst, og blev konfirmeret som den allersidste, fordi jeg var yngst. Det var længe at stå op, for hele rækken skulle stå op mens konfirmationen foregik. Det var meget spændende, og for en af pigerne var spændingen så stor, at hun pludselig besvime. Det gav lidt uro, men hun blev båret ud bag alteret og fik et glas vin, så hun kom hurtigt til sig selv igen. Senere måtte hun høre for dette lille afbræk i konfirmationen, for hun blev drillet med, at det blot var for at få noget vin at drikke, at hun lod sig falde om.

Konfirmationsgaver fik jeg ikke mange af, for det blev kun til nogle få telegrammer, et fotografiapparat og 40 kroner i kontanter, men vi fik en masse dejlig mad, for min bedstemor var meget dygtig til at lave mad - og så var min lærer og hans kone inviteret med, så det glædede mig meget. De 40 kr. blev brugt til at købe min første cykel for, og der var tale om en nyistandsat brugt cykel. Det var en stolt dreng fra landet, der pludselig havde fået sin egen cykel, for nu var det slut med at stå op og cykle. Jeg havde før den tid fået lov til at låne min bedstefars cykel, da jeg var 13 år, og så lærte jeg at stå op og træde ved at stikke det ene ben ind under stangen. Det var svært at cykle på den måde, men jeg blev hurtigt dygtig til at mestre den kunst. Om sommeren var det faktisk ikke så svært af komme frem på den måde, men om vinteren, når der var glat af frost og is, var det lidt af et kunststykke at holde balancen. Det gik da også galt en skønne dag kort før jul, da jeg blev sendt op til Aakirkeby for at hente en pakke fra Dals Varehus, hvor min bedstemor havde købt julestads og julegaver. Jeg var nået næsten til Aakirkeby, og undervejs havde der været slinger i valsen et par gange, så jeg kørte meget forsigtigt. Det var ikke nok, for pludselig skred cyklen under mig, og jeg kurede med ansigtet hen ad vejbanen. Hvordan jeg så ud, havde jeg ikke nogen mulighed for at se, men jeg blødte ret kraftigt fra hudafskrabninger i hele ansigtet. Jeg tørrede mig af, så godt som jeg kunne,

men da jeg først skulle handle et eller andet i Tatol, sagde den rare dame bag disken: - Hvordan er det dog, du ser ud, dreng, nu skal jeg hjælpe dig.

Det gjorde hun så, for hun tog med ud og vaskede mig af, så jeg ikke ligefrem lignede en slagsbroder, og da jeg havde handlet, hvad jeg skulle, fik jeg lidt lakrids til at trøste mig med.

Det var ikke den store medlidenhed, jeg mødte, da jeg kom hjem, for jeg fik bare besked på, at jeg bare kunne køre fornuftigt og ikke så vildt, som jeg plejede.

Det var hele tiden meningen, at jeg skulle være landmand og måske overtage min bedstefars husmandsbrug, men da jeg oplevede krisen i 30'erne og slet ikke interesserede mig en døjt landbrug i det hele taget, sagde jeg fra og nægtede pure at blive på landet. Min store drøm var at blive lærer, men den havde jeg afskrevet, og journalist kunne der aldeles ikke blive tale om. Så ville jeg lære et fag i stedet for. Det kom jeg så til, da der var en ledig læreplads hos manufakturhandler Knud Hansen i Aakirkeby, og den direkte anledning til, at jeg fik den, var, at min lærer gik ind og anbefalede mig. Jeg var naturligvis glad for at slippe fri for at slide på landet, for det havde jeg gjort mere end nok under min opvækst. Det var til tider meget hårdt, men der var ingen kære mor, og det var bare at bide tænderne sammen, spytte i næverne og tage fat uden at kny.